

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201931
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622201931.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého X. H., nar. X. XX. XXXX, bytom G. XXX, okres Liptovský Mikuláš, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, v náhradnej osobnej starostlivosti L. H., nar. X. X. XXXX, bytom G. XXX, okres Liptovský Mikuláš, dieťa matky Y. M. H., nar. X. X. XXXX, bytom H., G.. H. X, a otca J. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom M. XXX, a vo veci starostlivosti o maloletú E. M.Z. H., nar. XX. X. XXXX, bytom G. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, v náhradnej osobnej starostlivosti L. H., nar. X. X. XXXX, bytom G. XXX, okres Liptovský Mikuláš, dieťa matky Y. M. H., nar. X. X. XXXX, bytom H., G.. H. X, a otca C. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. Y. Ú., okres Galanta, v konaní o návrhu matky na zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8P/30/2015-95 zo dňa 4. 4. 2016 a súvisiaci rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/88/2017-74 zo dňa 6. 3. 2018 tak, že súd v y s l o v u j e , že zanikol dôvod, pre ktorý bola maloletá E. M. H. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti L. H., čím z a n i k á náhradná osobná starostlivosť maloletej nadobudnutím právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Maloletá E. M. H., nar. XX. X. XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletej, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd z a s t a v u j e konanie o návrhu matky a konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu ku maloletému X. H., nar. X. XX. XXXX.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 23. 6. 2022 doručila matka Y. M. H. návrh na zverenie maloletého syna X. H. do jej osobnej starostlivosti, a fakticky sa domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti maloletého, vykonávanej v súčasnosti jeho starou matkou L. H.. Dňa 23. 6. 2022 matka súčasne podala rovnaký návrh, týkajúci sa maloletej dcéry E. M. H., ktorá je v súčasnosti zverená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8P/30/2015 do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Matka obidva svoje návrhy odôvodnila zmenou osobných pomerov na jej strane, umožňujúcou jej osobnú starostlivosť o obidve maloleté deti.

Poukázala na skutočnosť, že v čase, keď boli obidve maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, žila kočovným spôsobom života, užívala drogy, žila v Šahách. V súčasnosti pracuje v spoločnosti U. R., C.R., H., ako operátor výroby. Dva a pol roka žije na adrese H., G.. H. X, v garsónke, prenajatej vždy na obdobie jedného roka. Nájomné uhrádza pravidelne, nemá žiadne podlžnosti, snaží sa upraviť si svoje pomery. Vybavila si osobný bankrot, z výplaty jej odchádza i čiastka na exekúciu za podlžnosti z minulosti. S deťmi sa stretáva pravidelne, okrem toho si telefonujú, obidve deti chodievajú ku nej na návštevy cez víkendy a počas prázdnin.

2. Z výsledku lustrácie v registri obyvateľov mal súd preukázané, že trvalé bydlisko maloletého X. H. je v G. XXX, okres Liptovský Mikuláš, rovnaké bydlisko má i maloletá E. M. H..

3. Okresný súd Liptovský Mikuláš spojil uznesením č. k. 1P/95/2022-8 zo dňa 11. 7. 2022 obidve konania o návrhoch matky, vedené pod sp. zn. 1P/95/2022 a 20P/49/2022, na spoločné konanie, vedené pod sp. zn. 1P/95/2022. Súčasne súd ustanovil maloletým deťom na ich zastupovanie v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, a začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti maloletých detí.

4. Z výsledku lustrácie v registri obyvateľov i z rodného listu maloletých detí vyplýva, že maloletý X. H. je synom otca J. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom M. XXX, a maloletá E. M. H. je dcérou otca C. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. Ú., okres Galanta.

5. Na pojednávaní dňa 24. 11. 2022 zotrvala matka na svojom návrhu na zverenie obidvoch maloletých detí do jej osobnej starostlivosti s tým, že navrhuje, aby bola určená vyživovacia povinnosť na obidve deti po 100,- eur mesačne. Pojednávanie bolo vykonané i v prítomnosti otca maloletej E. M. H., C. R., taktiež za prítomnosti starej matky maloletých L. H. a kolízneho opatrovníka -Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Dňa 24. 11. 2022 sa otec maloletého X. H., J. H., na pojednávanie nedostavil, doručenie predvolania mal vykázané dňom 15. 11. 2022. Návrh matky mu bol doručený dňa 18. 7. 2022. Otcovi maloletej E. M. bol doručený návrh oznámením o podanom návrhu podľa § 116 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na úradnej tabuli súdu, a následne i v písomnej forme dňa 23. 11. 2022 do vlastných rúk.

6. Vzhľadom k tomu, že otcovi maloletého X. H. bolo doručené predvolanie na pojednávanie, určené na deň 24. 11. 2022, dňa 15. 11. 2022, splnené boli procesné podmienky pre vykonanie pojednávania v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní boli vypočuté i obidve maloleté deti. Maloletá E. M. H. vyjadrila jednoznačné pranie byť zverená do osobnej starostlivosti svojej matky. Poukázala na skutočnosť, že s matkou majú vybudovaný dobrý vzťah, sú v stálom kontakte, píše si, vzájomne sa navštevujú. Maloletá prejavila záujem navštevovať základnú školu v mieste bydliska matky, má tam kamarátov, navštevujú tú istú školu a triedu, ktorú by mala navštevovať i ona. Maloletá rovnako potvrdila dobré vzťahy so svojim bratom a so svojou starou matkou. I v prípade, ak by brat nechcel bývať so svojou matkou, ona by chcela ísť za mamou. Jej otec o tom vie.

7. Maloletý X. H. na pojednávaní uviedol, že vzťahy s matkou má dobré, rovnako i so starou matkou a svojou sestrou. V poslednom období však starej matke robil starosti, zobral jej nejaké peniaze, trápí ho to, chce si zarobiť a vrátiť jej ich. Ak s tým bude stará matka súhlasiť, chcel by ostať v jej náhradnej osobnej starostlivosti. S matkou aj so sestrou chce byť stále v kontakte. Na základnej škole mal dobrých kamarátov, je s nimi stále v kontakte. V súčasnosti navštevuje prvý ročník strednej školy. So svojim otcom sa nestretáva, otec sa o neho nezaujíma a nestará sa o neho.

8. Matka maloletých detí po zákonom poučení účastníčky konania vo svojej výpovedi uviedla, že so synom sa o svojom návrhu rozprávala. Hoci by bola sklamaná, ak by u nej nechcel bývať, na druhej strane s tým trochu rátala, a jeho pranie by rešpektovala. Pokiaľ ide o maloletú E., vybavovala jej školu, dcéra môže u nej bývať, žijú v podnájme. Má dostatok priestoru a podmienok, aby dcéra vyrastala u nej. Situáciu boli preverovať aj sociálne pracovníčky, všetko bolo v poriadku. S otcom maloletej nekomunikujú, nie sú spolu v kontakte, nehovorili spolu ani o tejto otázke. Chce ho uistiť, že dcéra má na 100% vybavenú školu v mieste jej bydliska. Ona stále pracuje v spoločnosti U. s čistým mesačným príjmom 600 - 650,- eur. Tri mesiace bola práceneschopná, nastúpila 2. 11. 2022. Počas práceneschopnosti dostávala dávky, teraz už môže v plnej miere prácu vykonávať a mať opäť plný príjem. Požiadala o vyhlásenie osobného bankrotu, tento bol vyhlásený, avšak nie na všetky

exekúcie. Zostávajúce exekúcie sa riešia splátkami, všetko sa dáva do poriadku, je to ustrážené. V jednej domácnosti s ňou žije priateľ, ktorý pracuje a podieľa sa na úhrade nákladov na domácnosť, súhlasí s tým, aby jej dcéra bola zverená do osobnej starostlivosti. Výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu a lekársku starostlivosť dcéry sú bežné.

9. Otec maloletej E., C. R., vyjadril na pojednávaní súhlas so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a so zverením dcéry do osobnej starostlivosti matky. Na jeho žiadosť ho matka uistila o negatívnych výsledkoch zo zisťovania prítomnosti návykových látok v jej organizme, predložila k tomu lekárske potvrdenie z toxikologického vyšetrenia moču s výsledkom negatívny vo viacerých parametroch. Súčasne sa vyjadrila, že jej nerobí problém dať si urobiť kontrolné odbery i z krvi. K uvedenému otec maloletej uviedol, že nechce namietat' výsledky, ktoré predložila matka. Súhlasí s tým, aby jej bola dcéra zverená do osobnej starostlivosti. On má v súčasnosti určenú vyživovaciu povinnosť 50,- eur mesačne, ktorú platí úradu. Aktuálne nemá zamestnanie. Naposledy pracoval v spoločnosti Eagle Security, mal uzatvorenú dohodu, nešlo o riadny pracovný pomer, avšak ku skončeniu pracovného pomeru sa nechce vyjadrovať, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Dohoda bola ukončená minulý mesiac. Má v pláne zaevidovať sa ako uchádzač o zamestnanie, však má dlh na zdravotnom poistení, a keby sa zamestnal a zaevidoval, dlh by mu začali strhávať, čiže dôvodom, pre ktorý sa ešte nezamestnal, je dlh na zdravotnom poistení. V prípade, ak by bol zamestnaný, tak po zrážkach by mu ostalo 300 - 400,- eur. Má v pláne vyhlásiť osobný bankrot, potom zmení zdravotnú poisťovňu a bude poistencom s čistým štítom. V súčasnosti si zarába brigádnicke s príjmom približne 500,- eur mesačne. Nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, žije v podnájme sám. Ide o dvojizbový byt na ulici R. XX v R., platí zaň 500,- eur mesačne. Brigády vykonáva nepravidelne. Cíti sa zdravý, nemá zvýšené výdavky na lekársku starostlivosť. Nemá platené záujmové aktivity. Dlhy má voči bankovým subjektom a voči zdravotnej poisťovni. Už si nepamätá, na aký účel boli čerpané úvery v banke, prostriedky čerpal sám. Nefajčí, nepije. Má záujem kontaktovať sa s dcérou.

10. Stará matka maloletých detí L. H. na pojednávaní vyjadrila súhlas s tým, aby maloletá E. žila pri svojej matke. U maloletého X. je to ťažšie, avšak súhlasí, aby ostal pri nej. Stále sú s ním výchovné problémy, ovplyvňujúci je kamarátmi. Nepredpokladá, že keby bol pri matke, tieto problémy by sa zlepšili. Nemyslí si, že by matka dokázala urobiť viac pre zlepšenie situácie, problém v tom nespočíva. Matka má záujem o obidve maloleté deti, je s nimi v kontakte, z jej strany nevidí problém. Maloletý X. prechádza pubertálnym vývojom a verí, že po jeho odznení bude dobre. Podľa nej, aj podľa reakcie maloletého na pojednávaní, kedy prejavil ľútosť, predpokladá, že si svoje konanie uvedomil, a teda považuje to za krok k zmene k lepšiemu. Za daných okolností súhlasí, aby v jeho prípade ostala zachovaná náhradná osobná starostlivosť, čo v priebehu konania akceptovala i matka maloletého. Rovnako kolízny opatrovník vyjadril súhlasné stanovisko so zachovaním náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu ku maloletému X..

11. Na odročené pojednávanie dňa 29. 12. 2022 sa opätovne nedostavil otec maloletého X., J. H.. Matka zotrvala na návrhu, aby jej bola dcéra zverená do osobnej starostlivosti. Maloletá opätovne potvrdila svoj záujem žiť s matkou. S otcom sa chce stretávať, avšak čas stretávania chce ponechať na vzájomnej dohode. Maloletý X. potvrdil svoj záujem ostať zverený v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Stará matka vyjadrila súhlas so zachovaním tohto stavu, čo akceptovala i matka, a svoj návrh týkajúci sa syna vzala v celom rozsahu späť a navrhla konanie zastaviť.

12. Okrem výsluchov účastníkov konania bolo vykonané dokazovanie oboznámením s obsahom listinných dôkazov, týkajúcich sa zárobkových pomerov rodičov, aj pomerov jednotlivých členov rodiny a domáceho prostredia.

13. Z potvrdenia o príjme matky vyplýva, že za obdobie trvania pracovného pomeru, od 4. 5. 2021, neeviduje jej zamestnávateľ žiadne sťažnosti v súvislosti s jej pracovnou morálkou. Jej čistá mzda bola v roku 2021 v septembri 596,13 eur, v októbri 520,42 eur, v novembri 474,98 eur, v decembri 572,12 eur, v roku 2022 v januári 651,15 eur, vo februári 652,30 eur, v marci 718,20 eur, v apríli 633,35 eur, v máji 724,00 eur, v júni 770,86 eur, v júli 685,30 eur, v auguste 363,56 eur. Pravidelne sú jej vykonávané exekučné zrážky. V auguste 2022 bola práceneschopná 27 dní, z toho za obdobie 10 dní jej bola vyplatená náhrada príjmu zo strany zamestnávateľa vo výške 125,33 eur, a za obdobie 17 dní jej boli vyplácané dávky PN zo strany Sociálnej poisťovne. Každý mesiac sú jej vykonávané zrážky zo mzdy z dôvodu výživného vo výške 50,- eur, 80,- eur a 54,26 eur, s výnimkou augusta 2022, kedy zrážky boli znížené. Z peňažného poštového poukazu vyplýva, že matke boli vyplatené nemocenské dávky v

septembri 2022 vo výške 256,60 eur, v októbri 2022 vo výške 452,80 eur a v novembri 2022 vo výške 467,90 eur. Z obsahu výplatnej pásky za obdobie november 2022 vyplýva čistá mzda matky vo výške 673,16 eur, po zrážkach jej bolo odoslaných na účet 395,50 eur. V auguste 2022 jej bolo po zrážkach odoslaných na účet 150,60 eur, v septembri 2022 jej bolo vyplatených na účet 55,22 eur, v októbri 36,48 eur, v júli 2022 294,08 eur.

14. Z potvrdenia o zamestnaní J. H. vyplýva, že zamestnancom bol u zamestnávateľa V. U. L., R..K..S., od 4. 1. 2021 do 31. 10. 2021. Pracovný pomer bol skončený na základe dohody. Z potvrdenia o jeho zdaniteľných príjmoch za rok 2021 vyplýva úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov vo výške 1.550,09 eur, čiastkový základ dane 1.342,49 eur.

15. Z potvrdenia posledného zamestnávateľa otca maloletej M., C. R., vyplýva, že u zamestnávateľa - spoločnosti U. R., C..R., L., bol zamestnaný od 25. 3. 2022 na základe dohody o pracovnej činnosti. Počas trvania pracovnoprávneho vzťahu na jeho osobu neboli zaznamenané žiadne sťažnosti od objednávateľov a od zákazníkov. Počas výkonu služby vystupoval asertívne, je komunikatívny, konflikty rieši zmierlivo. Vyhovuje mu práca v kolektívne, s kolegami a nadriadenými vychádzal dobre. Jeho základná mzda bola 4,671 eur na hodinu. Celková čistá mzda s náhradou príjmu predstavovala za obdobie marca až augusta 2022 výšku 776,52 eur. Poslednú zmenu odpracoval dňa 29. 10. 2022, odvtedy nebol ochotný dostaviť sa do sídla spoločnosti za účelom riešenia pracovnoprávnej agendy. Ku termínu odročeného pojednávania C. R. nedoručil súdu žiadne doklady, ktoré by svedčili o tom, že by sa zamestnal v riadnom alebo obdobnom pracovnom pomere.

16. Zo správy zo zisťovania pomerov u otca maloletého X., vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky dňa 14. 12. 2022 vyplýva, že otec obýva spoločne domovú nehnuteľnosť so svojou matkou. Nehnuteľnosť disponuje tromi izbami, kúpeľňou, kuchyňou a WC. Rodinný dom je vo vlastníctve starej matky. Pri šetrení pomerov otec uviedol, že nemá stabilný príjem, vykonáva príležitostné brigádnicke práce, najmä počas letných mesiacov. Posledné dva mesiace nepracuje. Počas leta mal príjem približne 500,- eur mesačne. Ku synovi X. otec uviedol, že s ním neudržiava žiaden kontakt, lebo matka dieťaťa mu to v minulosti zakázala. Vie o tom, že syn je zverený do starostlivosti starej matky L. H.. Kontakt neudržiava ani s matkou maloletého. Na pojednávanie sa nemôže dostaviť z finančných dôvodov. Vyjadril súhlas s tým, aby ďalšie konanie prebiehalo bez jeho prítomnosti. Pokiaľ ide o výživné, toto uhrádza podľa svojich možností nepravidelne, naposledy to bolo 30. 8. 2021, kedy zaplatil 100,- eur a 50,- eur dňa 7. 10. 2021. Je si vedomý, že má dlh na výživnom.

17. Zo správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine maloletých detí vyplýva, že tieto bývajú so starou matkou vo vyhovujúcich bytových pomeroch. Maloleté deti si plnia školské povinnosti, pomáhajú s domácimi prácami. Súrodenecký vzťah je dobrý, s matkou sa stretávajú pravidelne. Ani jeden otec sa o maloleté deti nezaujíma. V deň osobného šetrenia, 13. 10. 2022, bolo doručené starej matke pokarhanie maloletého triednym učiteľom pre svojvoľné opustenie vyučovania. V danom čase obidve maloleté deti vyjadrili súhlasné stanovisko so zverením do matkinej osobnej starostlivosti. Maloletá E. uviedla, že sa ku matke veľmi teší, v mieste jej bydliska má veľa kamarátov, s matkou boli vybrať školu. Maloletý X. uviedol, že chce naďalej pokračovať v štúdiu na P. akadémii v Z. H. v odbore cukrár. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti.

18. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin dňa 24. 10. 2022 vo svojej správy zo zisťovania pomerov uviedol, že matka je zamestnaná v spoločnosti U. R. ako operátor výroby, býva v jednoizbovom prenajatom byte so svojim priateľom približne tri roky. Byt je účelovo zariadený starším nábytkom, hygiena bola v čase sociálneho zisťovania na požadovanej úrovni. Obidve maloleté deti chodievajú ku matke na návštevy počas víkendov i počas celých prázdnin. S partnerom matky majú vytvorený dobrý vzťah. Na úhrade nákladov za bývanie a domácnosť sa podieľa i partner matky.

19. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/119/2014-116 zo dňa 10. 6. 2015 vyplýva, že maloletý X. H. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. H.. Matka i otec boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého minimálnym výživným. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/38/2017-59 bola zvýšená vyživovacia povinnosť matky na sumu 80 eur mesačne a u otca na 50 eur mesačne, počnúc od 20. 4. 2017.

20. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8P/30/2015 zo dňa 4. 4. 2016 vyplýva, že maloletá E. M. H. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. H.. Matka i otec boli zaviazaní prispievať na výživu dcéry minimálnym výživným. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/88/2017-74 zo dňa 6. 3. 2018 bola zvýšená vyživovacia povinnosť obidvom rodičom na 50 eur mesačne, a túto majú povinnosť plniť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

21. Otec maloletej E. M. H. bol v čase posledného rozhodovania o výživnom zamestnaný, jeho čistý príjem dosahoval v decembri 2017 výšku 426,39 eur. Matka bola nezamestnaná, nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie.

22. Na pojednávaní dňa 29. 12. 2022 vyjadril kolízny opatrovník súhlas so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky, a teda aj so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, a taktiež vyjadril súhlas so zachovaním náhradnej osobnej starostlivosti maloletého X..

23. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

25. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

26. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

27. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

28. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

29. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

30. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

31. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

a. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine hradná osobná starostlivosť zaniká dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b. smrťou maloletého dieťaťa,
c. smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
d. právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
e. právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
f. rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>>.

32. Podľa ust. § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

33. Podľa ust. § 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

34. Podľa § 75 ods. Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Podľa § 78 ods. 1 dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

37. Podľa ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a

starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

38. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

39. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

40. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitého zákona.

41. Podľa ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

42. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

43. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

44. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

45. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd jednoznačne a bez pochybností preukázané, že u matky došlo ku zmene jej osobných pomerov, týkajúcich sa jej bývania, zamestnania, sociálnych podmienok, aj osobného prístupu ku výchove maloletých detí. Pokiaľ ide o maloletú dcéru, matka s ňou má vytvorený dobrý vzťah, maloletá si želá byť v jej osobnej starostlivosti, pri zachovaní pozitívneho vzťahu ku svojmu bratovi a starej matke. So zrušením náhradnej osobnej starostlivosti vyjadril súhlas i otec maloletej C. R.. Matka má v súčasnosti stabilné bývanie, stabilné zamestnanie, žije v usporiadanom vzťahu so svojim partnerom, s ktorým má maloletá vytvorený dobrý vzťah. Matka vytvorila maloletej podmienky i pre vzdelávanie v základnej škole v obvode jej miesta bydliska. Maloletá má v škole, i v prostredí, v ktorom žije jej matka, svojich rovesníkov, ktorí sú jej kamarátmi, udržiava s nimi kontakt.

46. Na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že zanikli dôvody náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou E. M. H., a súčasne sú splnené podmienky pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Na základe uvedeného súd vyslovil zánik dôvodov náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou, a túto zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Súčasne súd zdôrazňuje, že otcovi maloletej ostávajú zachované jeho rodičovské práva a povinnosti, pričom je žiaduce, aby sa začal rozvíjať a upevňovať kontakt otca s maloletou a aby sa budovali a rozvíjali ich vzájomné vzťahy. Maloletá si želá kontakt so svojim otcom, a otec na pojednávaní vyhlásil, že o stretávanie sa s dcérou má záujem. Ani jeden z rodičov nenavrhol úpravu styku otca s maloletou, a rovnako maloletá si želá, aby čas stretávania bol ponechaný na vzájomnej dohode obidvoch rodičov a maloletej. Súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi maloletej v rozsahu, ktorý zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej a potenciálnym zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. U otca je zrejmé, že posledný zamestnanecký pomer bol skončený z vlastnej iniciatívy z jeho strany 29. 10. 2022. Podľa vyjadrenia C. R., zarába si brigádnicky, v čase rozhodovania javil nevýrazný záujem zamestnať sa ako kmeňový

zamestnanec v riadnom a trvalom pracovnom alebo obdobnom pomere z dôvodu, že z jeho príjmu by mu boli vykonávané zrážky na splátky dlhov, ktoré mu vznikli v minulosti najmä voči bankovým subjektom a voči zdravotnej poisťovni. Uvedený prístup otca nemôže vyhodnotiť súd v jeho prospech, naopak, takéto konanie považuje v súčasnosti, kým sa nezamestná, za účelové obchádzanie povinnosti dlžníka, aj stabilnej zárobkovej činnosti, z ktorej by mohol mať pravidelný príjem, z ktorého by mohol uhrádzať primerané výživné svojej maloletej dcére vo veku 13,5 roka. Súd vychádzal z tzv. potenciality príjmov otca, t. j. zo situácie, že v prípade, ak by sa riadne zamestnal, mohol by dosahovať v roku 2022 minimálnu mzdu aspoň 646,- eur brutto, z čoho je možné pravidelne uhrádzať výživné vo výške určenej týmto rozsudkom. Výživné určené vo výške 100 eur mesačne je minimálnou sumou výživného, ktorá zodpovedá požiadavkám dieťaťa vo veku E., prihladajúc na jej potreby výživy, ošatenia, obuvi, hygieny, lekárskej starostlivosti, vzdelávania i mimoškolských, záujmových aktivít.

47. Pokiaľ ide o konanie týkajúce sa maloletého X., vzhľadom ku späťvzatiu návrhu matky, i vzhľadom k preukázanému skutkovému stavu, keď si maloletý želá i naďalej ostať v starostlivosti starej matky, a táto, rovnako i jeho matka, súhlasia s pokračovaním v režime náhradnej osobnej starostlivosti, a táto sa skutočne neprieči záujmu maloletého, súd konanie vo vzťahu ku nemu zastavil.

48. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.